

Blijven blazen

Verslag van de netwerkmiddag op donderdag 28 mei 2026 bij Musidesk Rijnbrink in Deventer

We waren te gast bij Musidesk Rijnbrink in Deventer, de professionele

partner voor de amateurmuziek in Nederland. Hun expertise: het beheren van bladmuziek voor de blaasmuzieksector. Musidesk Rijnbrink werkt vanuit drie kernthema's: repertoire, muziek-inhoudelijk advies én netwerken en verbinden.

Na het welkomstwoord van **Wout Ligterink**, manager Rijnbrink Cultuur, vond de Algemene Ledenvergadering van de NVMB plaats. Na de lunch verwelkomde **Ria Warmerdam** bijna 40 leden bij de Netwerkmiddag. De eerste sprekers vertelden over bijzondere projecten die onlangs bij Musidesk Rijnbrink zijn opgeleverd.

– Charlotte Sienema –

Heleen Huijnen (projectleider) en **Joop Boerstool** (senior-adviseur) van Musidesk Rijnbrink presenteerden een door hen ontwikkelde methode om muziekcommissies van amateurorkesten

stapsgewijs te begeleiden in het selecteren van mooie én geschikte werken om te gaan spelen. Doel is om de leden van de muziekcommissie op dezelfde manier naar muziek te leren kijken en luisteren. Samen met de dirigent wordt zo toegewerkt naar een seizoen dat inhoudelijk en muzikaal klopt. Het boekje 'Wijs met repertoire' wijst de weg: in verschillende hoofdstukken wordt het hele proces van het uitzoeken van repertoire doorlopen. Het boekje is voorzien van notitiebladen, checklists, handige hand-outs en een bijbehorende website: <https://www.musidesk.nl/wat-wij-doen/wijs-met-repertoire>

Anne Marie Roetgerink, senior-adviseur bij Musidesk Rijnbrink en vandaag onze gastvrouw, presenteerde de vernieuwde website en database van het **Repertoire Informatie Centrum (RIC)**.

Het RIC heeft geen eigen (bladmuziek)collectie maar selecteert en beoordeelt muziekwerken voor de diverse festivals en concertwedstrijden en stelt repertoirelijsten samen.

Met de nieuwe website maakt het RIC repertoire-informatie voor de blaasmuzieksector beter toegankelijk. Het RIC werkt met de database Omeka S. Alle informatie wordt hierin als linked open data ontsloten volgens het RDA-principe (werk – expressie – manifestatie) en kan daarom ook buiten het RIC worden gevonden. Er is een directe link van de titels op de repertoirelijsten naar titels in de Musidesk-catalogus.

Het verbinden van collecties in al hun diversiteit, dat is waar Anne Marie naartoe wil: linken met festivals, met Muziekschatten, met andere erfgoedinstellingen.

Het ontwikkelen van de nieuwe website en database was een intensief maar leerzaam traject. De aanwezigheid van een IT-erfgoedsspecialist bij alle fases van het traject bleek noodzakelijk om zo'n traject goed te laten slagen. Website RIC: <https://www.repertoireinformatiecentrum.nl/>

- redactioneel -

Deze zomer ontvielen ons drie grandes dames uit de muziek: Jerney Kaagman, Cassandra Wilson en Dolly Parton. Op het eerste gezicht hebben deze artiesten naast een ambachtelijke zangstem niet zoveel gemeen. Maar als je wat beter kijkt dan valt op dat ze alledrie waren opgewassen tegen de dominante mannencultuur in de muziekbusiness. Zo was Jerney Kaagman jarenlang de voorzitter van Buma/Stemra waar ze zich inzette voor betere rechten en royalty's voor Nederlandse popmuzikanten. Cassandra Wilson produceerde als jazz-zangeres veel van haar eigen albums om zo de artistieke en financiële controle te behouden. En van Dolly Parton is het bekend dat ze al heel vroeg een zakelijk instinct had. Zo behield ze alle rechten op haar liedjes, zelfs toen Colonel Parker I will always love you voor Elvis Presely van haar wilde kopen.

En dan is er ons ook nog iets toegefallen: de deelname van Nederland aan het Eurovisiesongfestival 2027. Na de boycot van AVROTROS, vanwege de toenemende politisering, ligt de bal bij de NPO, die meedoen wel ziet zitten. Over het hoe en wie is nog veel onduidelijk. We gaan het zien.

Na de theepauze hoorden we verhalen over twee recent verworven collecties in de bibliotheek van Collecties Nederlands Muziek Instituut (Haags Gemeentearchief): de Collectie Anton Vernooij en de Collectie Anner Bijlsma.

Gea van Veen, freelance muziekbibliothecaris, ontsluit momenteel de collectie uit de nalatenschap van priester, componist en hoogleraar **Anton Vernooij** (1940-2025). Gea gaf een inkijkje in deze bijzondere collectie die voor een groot deel bestaat uit kerkelijke

liedboeken. Vernooij doceerde aan het Nederlands Instituut voor Kerkmuziek te Utrecht en hij was bijzonder hoogleraar liturgische muziek aan de Universiteit van Tilburg. Hij was betrokken bij de totstandkoming van het rooms-katholieke liedboek 'Gezangen voor Liturgie' en hij droeg ook bij aan het 'Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk'.

Gea liet allerlei voorbeelden zien uit de rijke collectie. Het kleinste boekje uit de collectie: een 5 cm hoog psalmenboekje uit ca. 1900. Het oudste boek: een editie van de Souterliedekens, in 1613 gedrukt in Amsterdam bij Claes Jacobsz Paets. Veel boeken met indrukwekkende titelpagina's en titelprenten. Boeken met bijzondere handgeschreven eigendomsvermeldingen. En, boeken met leefregels, waaronder een 'Kort bericht over 't gebruik en misbruik van de choorhouding en den gregoriaanschen choorzang':

Wanneer gy zyt te koor, begeeft u niet aan 't praeten,

*Aan 't lopen heen en weer, als dol en uitgelaten,
Met snuiven, laggen, of meer andere dartelheën,
Maar denkt, die in Gods kerk het zangers ampt bekleën,*

Dat die het loflyk werk der Engelen verrigten.

Charlotte Sienema, registrator in het Haags Gemeentearchief, catalogiseert momenteel de bladmuziekcollectie uit de nalatenschap van cellist **Anner Bijlsma** (1934-2019).

Anner Bijlsma was als solo-cellist verbonden aan het orkest van de Nederlandse Opera en aan het Concertgebouworkest. Hij speelde als solist over de hele wereld. Hij speelde ook in verschillende kamermuziekensembles. Samen met zijn vrouw, violiste Vera Beths, speelde hij in het ensemble Archibudelli. Als docent was hij verbonden aan de conservatoria van Amsterdam en Den Haag.

Anner Bijlsma verzamelde tijdens zijn leven een enorme collectie bladmuziek. De collectie bestaat uit naar schatting 18.000 partituren en bevat cellowerken uit alle perioden van de muziekgeschiedenis en uit alle landen. De nadruk ligt op werken voor cello en piano (sonates, salonmuziek) en op didactische werken (cellomethodes). Charlotte liet een aantal bijzondere bladmuziekuitgaven zien. Hierbij een 'Concertstück' voor cello en orkest van de Belgische componist Juliette Folville (1870-1946). Op 26 december 1890 was zij de allereerste vrouw die als dirigent voor het Concertgebouworkest stond en wel in een eigen werk: 'Scènes champêtres'.

Aan het eind van de middag werden we rondgeleid door de bibliotheek van Musidesk Rijnbrink en praatten we nog na onder het genot van een drankje.

Onbekende Mozart ontdekt in Nationale Bibliotheek Parijs

- Muziek in de media -

2 februari van dit jaar: François-Pierre Goy, conservator oude muziek van de Bibliothèque Nationale, onderzoekt een bundel handgeschreven muziek, zonder naam en zonder titel, daterend uit het eind van de 18e eeuw. Hij vermoedt de hand van Mozart en haalt er een collega-Mozartspecialiste bij, die de hypothese bevestigt. Daarop vertrekt het handschrift naar Salzburg, de geboortestad van Mozart. De directeur van de bibliotheek van het Mozarteum in Salzburg bevestigt dat het Mozart himself is die de muziek heeft neergeschreven. In het schrift van 44 bladzijden staan 7 stukken voor fluit en harp, naast oefeningen om muziek te componeren. Ze dienden voor de lessen die Mozart van mei tot juli 1778 in Parijs gaf aan de hertogin van Guînes. Marie-Louise-Philippine Bonnières de Guînes speelde zelf harp. Haar vader was een begenadigd fluitist. Hij bestelde bij Mozart een concerto voor fluit, harp en orkest, dat Mozart net tevoren afwerkte in april 1778, en dat nog altijd vaak wordt uitgevoerd. De hertog van Guînes wilde dat de componist zijn dochter ook leerde om zelf sonates te schrijven voor hun beider instrumenten. Er is een brief van Mozart aan de vader bewaard, waar hij de oefeningen beschrijft, maar tegelijk zijn beklag doet dat de dochter weinig muzikale ideeën heeft. Vader en dochter waren wel uitstekende muzikanten, vond Mozart. Overigens zou hij nauwelijks betaald zijn voor zijn werk bij de familie de Guînes.

Martie Severt benoemd tot *Honorary Member* van de *International Association of Music Libraries (IAML)*

Hij ontving de onderscheiding voor zijn jarenlange en bijzondere verdiensten voor de NVMB en voor IAML. De ceremonie vond plaats op vrijdag 3 juli 2026 tijdens het IAML-congres in Thessaloniki (GR). Hieronder de Citation (aanbeveling) die werd voorgelezen door NVMB-voorzitter Nienke de Boer.

Honorary membership is awarded by the General Assembly in recognition of distinguished service over many years.

It is an honor to propose this special recognition to our dear colleague from the Netherlands, and Past President of IAML, Martie Severt.

He has made significant contributions to IAML both nationally and internationally.

In reviewing Martie's career, it is worth noting that it is described in much more authentic detail in his own synopsis, which he wrote for the Fontes Jubilee edition celebrating IAML's 75th anniversary.

Nevertheless, it is clear that music, music librarianship, the Netherlands branch of IAML and 'big' IAML have played a crucial role in the past 50 years of Martie's life.

Martie was born on a farm in the small village of Lintvelde, near Beltrum, in the eastern Netherlands. From his earliest childhood, music was already present. In the local church, he was surrounded by liturgical music as an altar server. His love for this music, in service of something higher, has stayed with him to this day.

He studied in Utrecht, where he completed a Bachelor's degree in Musicology and a Master's degree in Law. Since 1974, he has been a member of the Gregorian Chant Choir in Utrecht, which has contributed to liturgical celebrations not only in the Netherlands but also internationally, including in Paris, Prague and Rome.

Music librarian

Martie worked in music libraries for almost 50 years, until his retirement earlier this year. He began his career in 1976 as a student assistant in the library of the Institute of Musicology in Utrecht.

From 1981 to 1990, he worked at The Hague Public Library. After that, he spent 23 years at the Music Library of the Dutch Broadcasting Corporation in Hilversum, where he served as manager of one of the largest sheet music collections in Europe.

He later worked for eight years at the Royal Conservatoire in The Hague, until early 2026. In this role, he played an important part in bringing together three major music collections: the music department of The Hague Public Library, the collections of the Netherlands Music Institute, and the music library of the Royal Conservatoire.

The years in Hilversum were particularly important for his connection with IAML. Martie not only attended conferences, but also took the initiative to re-establish a Dutch branch of IAML, which had ceased to exist owing to reforms in the Dutch library system. This new branch encouraged many colleagues in the Netherlands to become involved in our important international network. Through his enthusiasm, commitment, and ability to bring people together, he played a key role in supporting both national and international cooperation.

NVMB

Martie was one of the founding fathers of the Dutch branch of IAML, the NVMB. And he has been a board member and Treasurer, ever since. Initially, he combined the tasks of Treasurer and Secretary.

The year 2026 is a year of celebrations. We celebrate IAML's 75th anniversary. The NVMB celebrates 30 years. And at our last national General Assembly, we celebrated Martie's 30 years of service as Treasurer of the NVMB.

It is no surprise that Martie was recognized for his many years of consistent dedication to our national association. He was appointed an Honorary Member of the NVMB in 2021.

With strong commitment and a passion for music librarianship, he always serves the NVMB selflessly and in a modest and caring way. This truly characterizes Martie and is greatly appreciated.

A resumé of Martie's achievements must not, of course, omit his appointment as a Knight in 2012. Or, as the Mayor of Amsterdam said: "It has pleased her Majesty the Queen to appoint Martie Severt as Knight in the Order of Oranje-Nassau."

This was particularly special, as Martie is also known for his knowledge of and interest in the Dutch royal family.

In addition to his service to the NVMB, he has been a board member and Treasurer of the Royal Society for Music History of the Netherlands since 2015.

IAML

Martie also plays an important role in the relationship between the NVMB and IAML. He is a constant connecting factor. Martie told us he had the opportunity to attend the IAML congress in 1987 in Amsterdam for one day. From 1991 onwards, Martie attended the IAML

congresses annually, which encouraged him to start a Netherlands branch in 1997.

This has been a very important step in the history of music librarianship in the Netherlands, thanks to Martie.

He also served as Treasurer of IAML from 1999 to 2007, working with Presidents Pamela Thompson, John Roberts and Massimo Gentili-Tedeschi. Martie Severt was elected as President in 2007 and held this position for three years. During his term, he presided over the conferences in Naples, Amsterdam and Moscow - an honor he greatly valued.

To complete the list of his many contributions to IAML, he has also served as Correspondent Editor of *Fontes*, Vice Chair of the Broadcasting and Orchestra Libraries Section, Chair of the IAML Outreach Committee and he is currently a member of the Investment Committee.

Conference

A highlight of Martie's career was the IAML-IMS conference in Amsterdam in 2009.

He was the driving force behind the conference and a member of the organizing committee. None of us knew IAML and its conferences better than

he did. He guided us in a kind and reassuring way through the long and memorable process of preparing and delivering a successful IAML conference - including riding a bicycle while carrying large red and green boxes for our promotional video.

Even more importantly, we all still cherish fond memories and feel deep gratitude for having been able to host hundreds of dear IAML and IMS colleagues and friends. Thanks to Martie's experience with IAML and his knowledge of the music library landscape, we were able to present and share our musical life in the Netherlands with the international community.

Gregorian Chant

Despite all his success, Martie has always remained a modest and kind person. He is someone who simply does what needs to be done, regardless of the nature of the work. He has been, and continues to be, a great support to all of us. May he long continue to do so for many years to come.

Personally, I believe that Martie's knowledge of and experience in singing Gregorian chant have been beneficial for IAML and for all of us. Not only because he has chaired many congress sessions on liturgical music, which were always in his excellent hands.

But above all, the singing of Gregorian chant reflects his personality in a subtle way. All singers, in their robes, are equal - no one stands out or takes a solo role - and at all times they serve a greater purpose beyond themselves. This spirit of humility, dedication, and service is clearly present in all he has done and still does for our community. And that makes Martie Severt not only a remarkable and amiable colleague, but also a truly valued friend.

Therefore, it is with great pleasure that we propose to grant Martie Severt honorary membership of IAML.

Artikel over Circuscollecties van Willem Rodenhuis

In het Franse tijdschrift *Circus Sciences* heeft Willem Rodenhuis een artikel gepubliceerd over de circuscollectie van Allard Pierson.

In het artikel toont hij aan dat circus en kermis diep verweven zijn in de Europese cultuurschiedenis en dat Allard Pierson affiches, gravures en objecten bezit die deze geschiedenis illustreren. Daarbij legt hij uit dat er door het reizende karakter weinig structureel is bewaard en dat men voor onderzoek afhankelijk is van gefragmenteerde archieven en persoonlijke documenten. Er wordt dan ook gepleit voor een internationale en interdisciplinaire aanpak om de geschiedenis goed te kunnen reconstrueren. Daarbij moet er ook aandacht zijn voor de ethische dilemma's rond het tentoonstellen van mensen in de zogenaamde freak shows en 'koloniale opstellingen'. Het circus wordt steeds meer erkend als immaterieel cultureel erfgoed. De bestaande initiatieven om circuspraktijken, verhalen en objecten te documenteren en te bewaren kunnen met digitale ontsluiting verder samengebracht worden tot een breder en internationaal overzicht.

Wil je het hele artikel en de illustraties bekijken ga dan naar de site van de *Presses universitaires*

de la Méditerranée [PULM](#) (Université Valéry 3 Montpellier) en klik in de bovenbalk op *Revues*, en kies vervolgens in het rolvenster *Circus Sciences*. Kies nummer 6 (december 2025). Het artikel vind je op pp 143 – 161. Of kijk bekijk de pdf [hier](#) (La collection Cirque du musée Allard-Pierson – NVMB op [nvmb.nl](#))

Muziekbank en Bibliotheek Enschede gaan verhuizen

In Enschede wordt het voormalige V&D-pand het nieuwe onderkomen voor kunst en cultuur. Concordia, Theater Sonnevancan, Bibliotheek Enschede, horeca Stoet en de Muziekbank slaan de handen ineen betrekken samen Het Warenhuis. Naar verwachting wordt het centrum in 2028 geopend.

Aantal Nederlandse studenten op conservatoria fors gedaald.

Nog maar twee op de tien studenten die in Nederland worden opgeleid tot uitvoerend musicus, komen ook echt uit Nederland. Het aandeel Nederlandse studenten op conservatoria daalde in twintig jaar tijd van 52 procent naar 22 procent dit jaar. Dat blijkt uit cijfers die de NOS heeft opgevraagd bij DUO, de Dienst Uitvoering Onderwijs. De belangrijkste oorzaak voor deze daling zijn de bezuinigingen op cultuur, die afgelopen 20 jaar hun doorwerking hebben gehad op de muzikale infrastructuur. Er zijn bijna geen muziekscholen meer, in het lager en voortgezet onderwijs is er minder aandacht voor muzieklessen en het aantal orkesten en muziekverenigingen is sterk gedaald. [Lees het hele NOS-artikel hier.](#)

AI-gegeneerde muziek moet het copyright respecteren

Het Amerikaanse AI-bedrijf Suno moet auteursrechten betalen voor het gebruik van bestaande liedjes waarmee met kunstmatige intelligentie 'nieuwe' nummers worden gemaakt. Dat is het oordeel van een Duitse rechtbank.

Suno betaalt op dit moment niet voor het gebruik van de nummers. Met deze uitspraak van de rechtbank in München behaalt de Duitse organisatie voor auteursrechten GEMA een klinkende overwinning op het Amerikaanse bedrijf Suno. Gebruikers van Suno kunnen een liedje laten maken door online een opdracht (prompt) in te voeren hoe het liedje moet klinken en waarover het gaat. Daar rolt dan er een kant-en-klaar lied uit. GEMA wist de rechtbank ervan te overtuigen dat melodieën, harmonieën en ritmes van die AI-nummers vaak verdacht veel lijken op bestaande nummers waar auteursrechten op rusten. In de rechtszaak stonden onder meer de composities Atemlos durch die Nacht, Forever Young en Mambo No. 5. centraal. GEMA behartigt de belangen van de Duitse componisten van die nummers.

Podcasts

Aldith wil meer klassiek

NPO Luister

Welke klassieke muziek moet je écht gehoord hebben? En welke bijzondere verhalen schuilen er achter de grootste meesterwerken?

In de KRO-NCRV-podcast Aldith wil meer... klassiek gaat presentator en muziekliefhebber Aldith Hunkar op ontdekkingsreis door de wereld van de klassieke muziek. Ze groeide op in huis vol muziek maar er is nog zoveel meer te ontdekken. Kortom: Aldith wil meer! Samen met musici en programmamakers van NPO Klassiek ontrafelt ze de geheimen achter beroemde composities, ontdekt ze verrassende muziekverhalen en verborgen luisterparels.

Latin Impact

VPRO

In het tweede seizoen van Latin Impact gaat Nina Jurna op zoek naar muziek en naar de sociaal-maatschappelijke context ervan in Latijns-Amerika.

Dat doet ze met gesprekken, maar ze gaat ook naar de plekken waar de muziek gemaakt wordt om de sfeer daar te proeven. Het gaat over het belang van overdracht en hoe muziek bij kan dragen en een stuk identiteit.

Jazz to go

NPO Iuster

In Jazz to Go laat Andrew Makkinga je elke werkdag een nummer horen uit het veelzijdige jazzdomein en geeft je net die achtergrondinformatie die je

anders laat luisteren. Van nieuwe releases tot songs uit de oude doos, van reissues tot live-uitvoeringen.

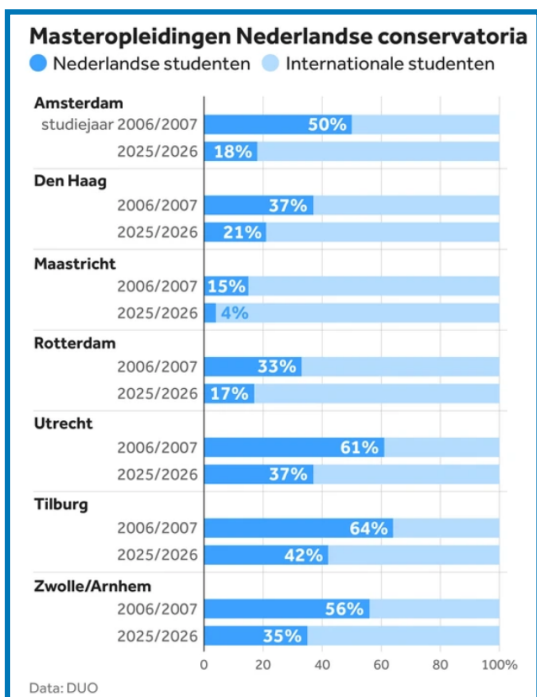
Hoezo Jazz

VPRO

Saxofonist Kika Sprangers en jazzkenner Koen Graat gaan in Hoezo Jazz?!

op zoek naar legendarische platen, opvallende artiesten en verrassende subgenres, en laten ze horen hoe jazz voortdurend in gesprek is met de wereld om ons heen.

In afleveringen van een half uur verkennen Kika en Koen hoe jazz zich vermengt met andere muziekstijlen zoals rock, hiphop, wereldmuziek en elektronische muziek en andersom. Want jazz roept vaak hardnekkige vooroordelen op, terwijl veel jazzmuzikanten juist buiten vaste genres en hokjes denken. Met verhalen, fragmenten en onverwachte muzikale verbanden laat Hoezo Jazz?! horen dat jazz niet in een hokje past.

Verschenen

Klank

een muzikale geschiedenis van de westerse wereld.

Theo van den Bogaard

Prometheus : 327 p. - 2026

ISBN 9789044659771

Wie tegenwoordig naar het Concertgebouw gaat, wil mooie muziek horen. Het publiek staat er niet bij stil dat die muziek vaak een politieke daad was. Purcell schreef Dido and Aeneas om wraak te nemen op de Engelse koning-stadhouder Willem III. Beethoven maakte de Eroica omdat hij geloofde dat de wereld door Napoleon mooier zou worden. Sjostakovitsj componeerde de Leningradsymfonie om de inwoners van zijn geboortestad hoop te geven terwijl ze leden onder de Duitse belegering.

Klank! is een verbazingwekkende geschiedenis van de laatste vierhonderd jaar, beschreven door zijn muziek. In een vlotte stijl legt Theo van den Bogaard overtuigende verbanden tussen invloedrijke componisten en de samenleving waarin ze leefden. Wie zulke verhalen kent, luistert voortaan anders naar dezelfde muziek.

Theo van den Bogaard is impresario en oprichter

van de Stichting Grote Zangers, die sinds 2010 de allerbeste klassieke zangers ter wereld in Nederland laat optreden.

Bach tegen de moderniteit

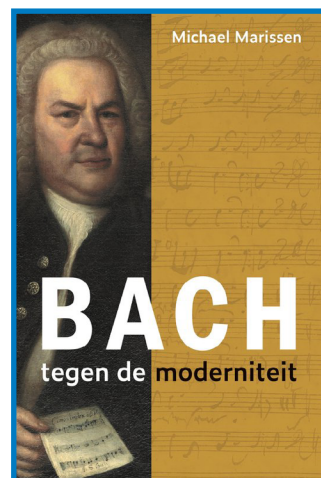
Michael Marissen

Uitgeverij van Wijnen : 129 p. - 2025

ISBN 9789051946314

Veel geleerden en muzikliefhebbers beschouwen J.S. Bach als een moderne figuur, omdat zijn muziek rechtstreeks lijkt te spreken tot de esthetische, spirituele of emotionele zorgen van hedendaagse luisteraars. Maar Bach en zijn muziek zijn niet modern; ze laten een premoderne wereld- en levensvisie zien en promoten die krachtig. In Bach tegen de moderniteit biedt auteur Michael Marissen in twee essays een glasheldere visie op Bach, die in veel opzichten haaks staat op hoe wetenschappers, journalisten en muzikliefhebbers Bachs relatie met het heden duiden. Hoofdstuk 1 stelt dat Bach een premoderne wereld- en levensvisie weerspiegelde en wilde overdragen, zowel in zijn gedocumenteerde persoonlijke leven als in zijn publieke muziek. In hoofdstuk 2 gaat Marissen dieper in op Bachs eigen notities in zijn bijbel. Marissen vecht bestaande opvattingen aan dat deze kanttekeningen van Bach 'modern' zijn, en ziet deze visies eerder als projecties van een moderne denkwijze op een figuur uit het vroege achttiende-eeuwse tijdperk. Bach tegen de moderniteit is een prikkelend boek over een van de meest invloedrijke musici uit de wereld-geschiedenis; een onmisbaar werk voor iedereen

die een liefhebber is van de muziek van Bach.

Componist van de stilte

In het spoor van Arvo Pärt

Twan Geurts

Balans : 328 p. - 2026

ISBN 9789463824576

Twan Geurts gaat op zoek naar het levensverhaal van Arvo Pärt, de wereldberoemde componist. Waarom bewegen zijn ogenschijnlijk eenvoudige composities zoveel mensen tot tranen? Halverwege de jaren zestig hoort Arvo Pärt (1935) ergens in een platenzaak in Tallinn, Estland, een flard Gregoriaanse zang. Het is de vonk die het leven van de jonge avantgarde componist verandert. Die ene kale stem, zonder harmonie, zonder metrum, zonder alles, zet hem aan tot een jarenlange zoektocht. Op een mooie februari-ochtend in 1976 ontdekt hij zijn eigen muzikale taal. Die noemt hij Tintinnabuli, naar het geluid van klokken. Binnen enkele jaren creëert hij een stroom aan wereldberoemde composities als Spiegel im Spiegel, Fratres en Tabula rasa. De autoriteiten in het communistische Estland zijn niet gediend van Pärts religieuze coming-out. In 1980 dwingen ze hem met zijn vrouw Nora en hun twee zoontjes te emigreren naar het Westen. Daar groeit Pärt uit tot de meest gespeelde nog levende componist van klassieke muziek: elke dag worden er ergens ter wereld werken van hem uitgevoerd, van New York tot Tokio. Waarom

bewegen zijn ogenschijnlijk eenvoudige composities zoveel mensen tot tranen, ongeacht hun levensovertuiging? Hoezo al die stiltes in zijn werk? Wat is het geheim van Pärts genie? Twan Geurts gaat op zoek naar het levensverhaal van de componist en zijn muziek. Hij reist door Estland

en bezoekt concerten in verschillende landen. Hij spreekt musici als Daniel Reuss, Gidon Kremer en Paul Hillier, met wie Pärt zijn wereldpremières beleefde, en volgt jonge performers die zich door hem laten inspireren. Het resultaat is een fascinerende biografische reportage van een van de populairste componisten van deze tijd.

Songs van het Songfestival

Marcel Rijs

Noordboek : 1140 p. - 2025

ISBN 9789464714319

Drie prachtige, grote en vuistdikke boeken beschrijven alle liederen van het Eurovisie Songfestival, vanaf 1956 tot en met 2025. Natuurlijk lezen we over de doorbraak van Abba, over het onvergetelijke 'Dinge-dong', over 'Volare' – wist je dat David Bowie dit lied ooit coverde? – over 'Europapa' en meer. De boeken beschrijven de totstandkoming van de nummers, de optredens, de songteksten, en de veranderende muziekstijlen in de afgelopen zeventig jaar. Daarnaast bevat deze trilogie honderden foto's van de optredens en meer dan

duizend singlehoesjes. Blader door deze trilogie en herbeleef de leukste avonden van de afgelopen zeventig jaar. Marcel Rijs schreef eerder Kim Wilde - Pop Don't Stop: A Biography. Hij werkt bij de Koninklijke Bibliotheek.

Componisten en hun ziekten

Frieda Matthys
Yves Knockaert
Gompel & Svacina : 264 p. - 2026
ISBN 9789463715959

Componisten worden bewonderd om hun muziek, maar de mens achter het werk bleef lange tijd op de achtergrond. Lichaam, geest en kwetsbaarheid kregen zelden een plaats in het verhaal. Vandaag groeit de aandacht voor die biografische context – en daarmee ook voor ziekte en lijden. Van Beethovens toenemende doofheid tot Chopins longaandoening, van Schönbergs angst voor het getal 13 tot de blindheid van Landini en het alcoholisme van Moessorgski: dit boek richt zich op het moment waarop een lichamelijke of geestelijke stoornis het leven van de componist binnendringt. Wat betekent ziekte voor het creatieve proces? Verandert een oeuvre wanneer de maker zich bewust wordt van zijn eigen kwetsbaarheid? Musicoloog Yves Knockaert en psychiater Frieda Matthys bundelen hun expertise. Niet om componisten te herleiden tot diagnoses of

hun genialiteit te verklaren, maar om te onderzoeken hoe ziekte, behandeling en biografische omstandigheden zich verhouden tot het componeren. Zo werpt dit boek een nieuw licht op bekende muziek – en op de mensen die haar schiepen.

401 Nederlandse opera's Deel 1 van Sweelinck tot het einde van de Franse tijd : 1594 – 1814

René Seghers
Dato : 540 p. - 2025
ISBN 9789462264564

Ruim twee decennia onderzocht René Seghers de sporen van de Nederlandse operacomponisten en librettisten in tientallen muziekarchieven. Er zijn in Nederland op operagebied zowel meesterwerken als inhoudelijk gedurfd werken gecomponeerd, door tientallen componisten, waaronder Justus De Koopman van Smyrna, een in muziek verpakt protest tegen de slavernij. Wasenaer Obdams verwerking van Belle van Zuylen's roman Le noble baarde opzien en zijn 'geheime' eerste loge-opera, Les nûces de Vénus was een verbijsterende lofzang op het militaire libertinisme.

In de 18e eeuw kende Nederland op artistiek gebied veel meer vrijheid dan de ons omliggende landen. Het handboek bevat tientallen lemma's over componisten en beschrijvingen van de inhoud en

muziek van hun opera's. Daarnaast een overzicht van de opvoeringsgeschiedenis van deze opera's en een mooie tijdlijn waarin de Nederlandse opera's in de context van de Europese cultuurgeschiedenis. Het project startte in 2010 in samenwerking met het Nederlands Muziek Instituut. Voor de oudere muziek van de periode Sweelinck tot het einde van de Franse Tijd werden veel manuscripten en bladmuziekuitgaves teruggevonden in de Collecties van het Nederlands Muziek Instituut en de Toonkunstbibliotheek.

In een web van stilte

Hoe Nederlandse componisten door de Tweede Wereldoorlog vergeten raakte

Carine Alders
Balans : 272. P - 2026
ISBN 9789463824873

Zeker tachtig componisten die in Nederland woonden en werkten, verdwenen tijdens de Tweede Wereldoorlog van het podium omdat ze Joods waren, of zich verzetten tegen het fascisme. Ze werden verbannen uit de concertzalen, van de radio geweerd en verzwegen in kranten. Zo werden ze stapsgewijs uit de geschiedenis gewist. Voor de oorlog hadden de meesten een internationale carrière: ze schreven vooruitstrevende muziek, leidden een succesvolle muziekschool of componeerden muziek voor radiohoorspelen of films. Sommigen van hen waren uit Duitsland gevlucht en verrijkten vanaf 1933 het Nederlandse muziekleven. Maar na de inval van de Duitsers verstomde hun muziek. Sommigen doken onder, een groot aantal werd weggevoerd en vermoord; slechts een enkeling overleefde de concentratiekampen. Een aantal composities bleef bewaard. Waarom vond die muziek na de bevrijding zelden de weg terug naar het podium? In In een web van stilte zoekt Carine Alders naar een antwoord op deze vraag, waarbij ze de vooroorlogse muzikale netwerken op boeiende wijze tot leven wekt.

Aan de hand van vergeten levensverhalen schept zij een kleurrijk beeld van componeren in Nederland in de eerste helft van de twintigste eeuw.

Van flight naar Lowlands

Een geschiedenis van Nederlands eerste popfestivals

Patrik Bakkens
Noordboek . - 2025
ISBN 9789464713329

Bezoekers van Lowlands, het festival dat ook wel bekendstaat als A Campingflight to Lowlands Paradise, realiseren zich waarschijnlijk niet

dat al in 1967 en 1968 in Utrecht twee popfestivals plaatsvonden onder de naam Flight to Lowlands Paradise. Nog minder bekend is dat deze evenementen werden georganiseerd door de anarchisten van de Utrechtse provobeweging Volte. Zij stonden aan de wieg van Nederlands eerste nachtvullende internationale popfestival. Aan de hand van meer dan veertig interviews, foto's en andere tijdsdocumenten beschrijft Van Flight naar Lowlands het ontstaan van Nederlands eerste popfestivals. De kleurrijke oproerkraaiers die de Flights organiseerden, maakten deel uit van een internationale popscene. Zij schetsen een levendig beeld

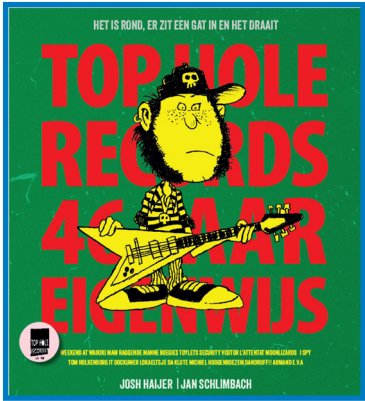
van hun toenmalige subcultuur en leggen uit hoe hun Flights zich ontwikkelden tot het huidige Lowlands. Patrick Bakkenes publiceerde eerder Kantelaars van de Sixties, over de maatschappelijke en culturele erfenis van de jaren zestig. Daarnaast is hij (mede)auteur van een vuistdik boek over zijn stamboom en familiegeschiedenis, over de periode 1100-2005.

Top Hole Records

46 jaar Eigenwijs

Josh Haijer
Passage: 260 p. – 2026
ISBN 9789054524540

De Raggende Manne breken in 1990 door met de slechts zes (6!) seconden durende single Nee's Niks. Alleen Top Hole Records durft het aan om zo'n kort nummer uit te brengen. Band en label profiteren maximaal van de opwindende in de media over de kortste Nederlandstalige single ooit. Top Hole Records heeft dan al naam gemaakt als

onafhankelijke platenmaatschappij die het aandurfte om artistiek boeiende maar commercieel gezien riskante acts een kans te geven. Tal van muzikale carrières worden zo gelanceerd. Denk maar aan de tegen-draadse muziek van It Dockumer Lokaeltsje of de breed uitwaaijende new wave van The Visitor. Top Hole staat mede aan de basis van de zogeheten Friese Bries met onder andere Weekend at Waikiki en Social Security. Top Hole is het enige van de vele independent labels uit de jaren 80 dat nog actief is met een catalogus van zo'n 200 titels van singles, lp's en cd's. RAGGENDE MANNE

MAM TOM HOLKENBORG BOEGIES Het label is het startpunt voor de succesvolle loopbanen van producer Michiel Hoogenboezem en van componist Tom Holkenborg oftewel Junkie XL. Kees van Kooten vond Mèh van de legendarische Groningse pretpunkband Boegies 'een hoogtepunt der anarcho-poëzie'. Via Top Hole noteert de band MAM z'n enige (radio)hit Ongelofelijk. Zelfs Anneke Grönloh vindt voor haar comeback b Top Hole onderdak. Om het nog maar eens over eigenwijs te hebben. Het verhaal over 46 jaar Top Hole is vastgelegd door labelbaas Josh Ha er en Top Hole-verzamelaar en journalist Jan Schlimbach in 'Top Hole 46 jaar Eigenwijs Alle Top Hole-hoofrolspelers komen aan het woord, net als radio-deejays, popjournalisten, boekers, managers en studiobazen. De complete catalogus wordt titel na titel belicht. Een r k geïllustreerde t dl n geeft een overzicht van de historie van bands en label. Daarmee schetst 'Top Hole 46 jaar eigenwijs in een royaal geïllustreerd lees- blader- en kijkboek (rond 1000 illustraties!) een uniek beeld van de ups en downs van een onafhankelijk platenlabel en van de Nederlandse muziekindustrie in de afgelopen 46 jaar: helemaal eigenwijs!

Bladmuziek

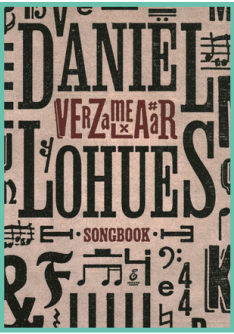

Anne Marie Roetgerink van de Landelijke Dienstverlening Bladmuziek selecteerde enkele titels uit het recente aanbod die wat extra aandacht verdienen.

Verzamelaar Songbook Daniël Lohues

Agents After All
ISBN 9789083214818

Van Nederlandse artiesten verschijnen maar zelden songbooks. Gelukkig wel van deze singer-songwriter. Dat zegt wel iets over de grote

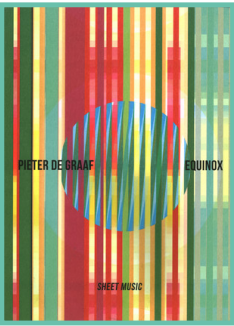

fanschare die hij heeft. Prachtig verzameld werk om lang te bewaren. Alle songteksten uiteraard in het Drents. Met hits uit de vrolijke Skik periode (Op fietse) tot en met de bewerking en ontroerende eigen tekst op Bach's koraal BWV 147 (As de liefde mar blef winnen).

Equinox Pieter de Graaf

Piano transcriptions
Eigen beheer

Pieter de Graaf speelde na zijn conservatoriumopleiding als jazz pianist jarenlang in diverse bands en artiesten, onder andere met Wouter Hamel en The Kytteman Orchestra. In 2019 verscheen debuutalbum 'Fermata' waar hij met minimalistische piano melodien de kalmte en contemplatie op zocht. Op de vervolg EP 'Vortex'

(2019) werd meer chaos gezocht door elektronische en experimentele aspecten aan mijn muziek toe te voegen. De jachtige en duistere sfeer van Vortex bleek in 2020 goed voor een Edison in de categorie Neoklassiek. Het in 2021 verschenen album 'Equinox' staat juist weer in het teken van

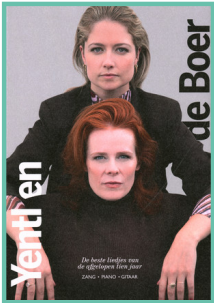
terugggevonden balans die o.a. te maken had met hevige RSI. In zijn spel is nu een voorliefde voor een romantische en lyrische aanpak hoorbaar. De albums Fermata en Equinox zijn door hemzelf ook als bladmuziek uitgegeven. Prachtig verzorgd met bindwijze die vanzelf goed op de lessenaar blijft staan. Voor iedereen die eens wat anders wil dan Einaudi.

Songbook De beste liedjes van de afgelopen tien jaar Yentl en de Boer

Eigen beheer
ISBN 9789090383729

Cabaretduo Yentl en de Boer timmeren al sinds 2014 aan de weg. Hun gevoel voor humor en diepzinnigheid komt het best naar voren in hun liedjes.

Een constante kwaliteit vol variatie in loepzuivere samenzang. En nu is er het "Songbook" (2e druk!) uit 2025. Voor 2 zangstemmen, eenvoudige pianopartij en akkoordaanduidingen. Een must-have voor iedereen die het zelf eens wil proberen of gewoon eens wil ervaren hoe geraffineerd de liedjes in elkaar steken.

Onbewoond eiland (55) *De favoriete muziek van... Nicolette van den Bogerd*

Mijn naam is Nicolette van den Bogerd en ik ben muziekbibliothecaris bij de Collecties Nederlands Muziek Instituut en het Haags Gemeentearchief.

Voordat ik bij de

gemeente Den Haag kwam werken, heb ik lang in de Verenigde Staten gewoond, gestudeerd en gewerkt. Ik studeerde viool aan California State University Long Beach, en aan deze instelling heb ik ook mijn Master viool en Master Muziekwetenschap behaald. In 2024 promoveerde ik in de muziekwetenschap aan de Indiana University Jacobs School of Music, met mijn proefschrift getiteld "Writing Music After the Holocaust: Survivor Identity and Memory in the Works of Polish Jewish Composers." Naast mijn werk als muziekbibliothecaris ben ik verbonden aan de Hannover University for Music, Drama and Media, waar ik vakken over Joodse muziek doceer. Daarnaast geef ik rondleidingen bij het Joods Cultureel Kwartier in Amsterdam. Ik houd eigenlijk van alle soorten muziek, maar mocht ik op een onbewoond eiland terechtkomen, dan zijn er een aantal werken die absoluut met mij mee moeten komen. Al deze stukken en albums hebben een speciale betekenis in mijn leven, zowel op privé- als professioneel vlak.

Allereerst de suite **Baal Shem: Three Pictures of Chassidic Life** van **Ernest Bloch**. In

dit stuk voor viool en piano (of viool en orkest) verwerkte Bloch zijn Joodse identiteit. Het werk is vernoemd naar de rabbijn Ba'al Sjem Tov, de grond-

legger van het chassidisme. De drie delen (Vidui, Nigun en Simchat Torah) weerspiegelen elk een essentieel aspect van het Joodse leven. Vidui, Hebreeuws voor "bekentenis", is een centraal gebed dat onder andere tijdens Jom Kipoer wordt geciteerd. Een nigun is een spirituele melodie zonder woorden; door het herhalen van klanken zoals "lai-lai-lai" verbindt de zanger zijn ziel direct met God. Tot slot is Simchas Torah de feestdag waarop uitbundig wordt gevierd dat de jaarlijkse cyclus van Thora-lezingen is voltooid en meteen weer opnieuw begint. Ik heb deze suite zelf veel gespeeld, maar het werk is ook belangrijk voor mij vanwege mijn eigen Joodse identiteit en ik luister er dan ook graag naar. De opname van Itzhak Perlman is mijn favoriet.

Een tweede stuk dat met mij meegaat naar het onbewoonde eiland is een opname van **het strijkkwartet in F van Maurice Ravel**. Dit kwartet was het eerste stuk van Ravel dat ik

speelde tijdens mijn bachelor opleiding, en ik werd op slag verliefd op zijn stijl. Je kunt de invloed van Debussy (uiteraard een andere favoriet) goed horen in het kwartet, en ik luister elke week wel een

paar keer naar. Ik heb geen specifieke opname die ik mee will nemen, maar in ieder geval wel een paar verschillende.

Als derde wil ik **de achtste symfonie van Mieczysław Weinberg** meenemen naar mijn eiland. Weinberg is lang een vergeten componist geweest, maar sinds een aantal jaren worden zijn werken meer geprogrammeerd en wordt er veel over hem geschreven in de wetenschappelijke literatuur. De Pools-Joodse Weinberg verliet zijn ouderlijk huis in Warschau op de dag dat nazi-Duitsland Polen binnenviel, en vluchtte te voet

Het is een enorm werk met tien delen, geschreven voor orkest, koor en solisten, en elk deel is een herinnering aan Polen van voor, tijdens en na de oorlog. Het libretto is voornamelijk gebaseerd op het epische gedicht Kwiaty Polskie van Julian Tuwim, maar Weinberg maakt ook gebruik van een handvol andere gedichten van deze Pools-Joodse dichter. Weinberg stelde zelf de teksten voor zijn symfonie samen door stukjes van Tuwims gedichten te herstructureren en aan elkaar te plakken. Ik wijdde een hoofdstuk aan deze symfonie in mijn proefschrift, waardoor het een belangrijk werk in mijn leven is. Er zijn nog maar een paar opnames van, maar degene waar ik veel naar luister is van het Philharmonisch Orkest van Warschau.

The Lark Ascending van Ralph Vaughan

Williams gaat als vierde stuk mee naar het onbewoonde eiland. Hoewel de versie met viool en orkest bekender is, vind ik de versie met viool en piano persoonlijk net iets mooier. Dit stuk werkt voor mij bijna als een meditatie. Ik heb het zelf vaak uitgevoerd, onder andere tijdens mijn afstudeerrecital van mijn Master. Als ik dan alleen op dat eiland zit (met of zonder een Leeuwerik), dan luister ik het liefst naar de opname van Iona Brown. Die opname blijft voor mij de allerbeste uitvoering.

Als laatste neem ik het album van de musical **Wicked** mee. Ik ben een enorme fan van musicals, en Wicked was een van de eerst producties die ik live zag met een heel dierbaar iemand die als een moeder voor mij was maar er helaas nu niet meer is. Door dit album mee te nemen, is ze

er toch ook een beetje bij op dat eiland.

WMC bij NPO

- Muziek in de media -

Kerkrade was voor de 75ste keer de muzikale hoofdstad van de blaasmuziek, tijdens het Wereld Muziek Concours (WMC). Dit jaar waren er maar liefst 31 landen en meer dan 250 orkesten, bands en ensembles. Het festival staat daarom ook bekend als de 'Olympische Spelen van blaasmuziek'. Van deze editie werd verslag gedaan door de NOS. Daarbij was ook aandacht voor het verschaalde muziekonderwijs in Nederland waardoor er geen jeugdorkesten van eigen bodem deelnamen. [Kijk het programma terug bij NPO Start](#)

Colofon

NVMB
*Landelijk platform voor
muziekcollecties*

Nederlandse Vereniging van
Muziekbibliotheken,
Muziekarchieven en
Muziekdocumentatiecentra

jaargang 30, nummer 1,
september 2026
issn: 1567-116x

Kopij voor de Nieuwsbrief per
e-mail naar Ria Warmerdam:
ria.warmerdam500@gmail.com

Redactie
Ria Warmerdam

Logo: Willem Warmerdam

Webmaster
Eric van Balkum

nvmb website: www.nvmb.nl

Collectie

Copyright

Informatie

Innovatie

Netwerk